

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 50 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Imajo li Nemci pravico zabavljati na Ruse?

Vsled strahovitega, v kratkem času tretjega poskušanja na ruskega carja življenje, vsled groznega dinamitnega „vzriva“ v zimnej carskej palači, nemške novine ne vedó, kako bi bolj grdo napsovali se na ruski narod, da je iz sebe rodil „nihiliste“, te ruske posebne socialne demokrate in strašne vladarjemoritelje, ki némajo para na svetu.

Pa ravno Nemci bi imeli najmenj psovati, kajti zaléga nihilistov v Rusiji je prav za prav „nemške kulture“ delo, nij domače rusko, ampak iz Nemčije precepljeno in v Rusiji še bolj zdijalo.

Ondan so namreč ujeli neko tolpo nihilistov, ki so baš tiskali svoj uporni list in načelnik teh zarotnikov se je imenoval Deutsch! To ime se pač ne glasi rusko, rekel bi, ali ka-li?

In te dni so v Parizu zasledili moža, ki je predzadnji napad na carjevo življenje izvršil na moskovskeje železnici in ta mož se imenuje spet prav trdo nemško Hartman! Kdo bo tajil, da se Hartman ne glasi pošteno germansko?

In tretjič, katere knjige so evangelij nihilistov? One nemške ali iz nemščine preložene Büchnerjeve knjige, kakor „Kraft und Stoff“ itd., ki pridigujejo goli materijalizem in zasmehujejo ves idealizem in vso vero na kaj višjega in tako stvarjajo neko polovičarsko znanje, ki človeku duševno nekaj vzame, ali mu namesto vzetega ničesa ne dá, niti ne kakega razumljenega filozofičnega sistema, pa tako nezadovoljneže v državi dela. S kratka: nihilizem je prav za prav import iz Nemčije v Rusijo.

Saj namreč vendar vemo iz samih nem-

ških in iz ruskih knjig, da so celo ob svojem času sloveči nemški pisatelji kakor Klinger, Musäus, Seume in dr. šli v Rusijo da so — v Nemčiji doma stradavši — tam kruha našli, a poleg tega so, v Rusiji na jevši se, z nemško nehvaležnostjo na Ruse zabavljali in psovali. O Klingerji se bere, da je imel navado govoriti: „die Menschen und auch die Russen“. Torej Ruse nij ta vrli Nemec niti kot človeke smatral, a plačo za hrano svojo je iz ruske kase rad vlekel! Prav tako se je obnašal, kakor se še zdaj nekateri Nemci, ki mej druge narode pridejo kruha iskat. In potomci taci h ljudi kakor tudi oni, ki so se od taci h importirani h materijalistov morá le učili, štejejo zdaj k jako malej a silovitej kasti nihilistiške sekte, ki pa hvala Bogu nikakor nij tako velika kot nemška socialno-demokratična. Rusko „Novoje Vremja“ je uže pri ondánšnjem moskovskem napadu na carja — ki se bode najbrž po Nemci Hartmanu zvalo — odgovarjalo nemškim novinarjem, da se v Nemčiji po številkah volilcev v mestih konstatirati dá, da je uže skoro 40 % nemškega prebivalstva socialno-demokratično, a ruskih nihilistov niti pol procenta nij.

Iz teh obziróv torej bi Nemci uže smeli nekoliko bolj molčljivi biti nasproti Rusiji. Ali zastonj je od Nemcev kaj tacega pričakovati. Kakor so namreč oni privatni Nemci v Rusiji gostoljubnost z nehvaležnostjo plačevali, tako se nemški narod zdaj v svojej celoti politično še bolj nehvaležnega kaže. Da so leta 1870 in 1871 Nemci na Francoskem zmagali, imajo se samo Rusom zahvaliti, ki so jim hrbet varovali pred Avstrijo uže mobilizujočo in potlej pred Italijani. Pruski „olle Vilem“ je tačas tudi izpred Pariza ruskem u carju telegrafiral: „Nemčija ne bode ni-

koli pozabila, kaj se ima vašemu veličanstvu zahvaliti.“ — Nemčija pa ne le, da je vse pozabila uže na berlinskem kongresu, nego tudi zdaj, v tem hipu, ko je Rusija dobila znotraj z atentatom na carja občutljiv udarec, izkazuje Bismarkov oficijalen organ „Norddeutsche Allg. Ztg.“ nemško hvaležnost s tem, da na Rusijo in zlasti na nje zaslužnega vojnega ministra Miljutina ščuje. „Nordd. Allg.“ Ztg. namreč dné 23. febr. piše, da ruska brambena utrjevanja pri Kovnem, Białemstoku in Grodnem pomenjajo bodoč napad na Nemčijo, da je ruski minister Miljutin pospeševatelj ruskih planov zoper Nemčijo, da čaka le kedaj bodo Francozje s pripravami gotovi. Uzroka nemški list néma za to sumnjičenje nobenega, ali svojo nemško hvaležnost mora Rusom izkazovati in prilika se Nemcem zdi dobra.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. februarja.

Državni zbor je zavrgel predlog Lienbacherjev gledé odpravljenja državnopravnih funkcionarjev in prešel na posvetovanje o vladnej predlogi gledé oproščenja davkov pri novih ali prezidanih zgradbah. Vlada je za to, da se take zgradbe oproste davka samo za 12 let.

Obrtški odsek državnega zbora je v svojej zadnjéj seji v ponedeljek nadaljeval posvetovanje o obrtškega zakona členu III. ki določuje skrb za zdravje in življenje delavskih pomagačev, in členu IV. o dolžnosti poročstva obrtških podjetnikov. Ustavaki so hoteli, da bi se ta dva člena iz zakona popolnem izpustila, a prešlo se je potem vsejedno k špeciálnej debati.

Trgovski minister baron Korb je povabil klub desne stranke, naj izvoli dva zaupna moža, ki bosta pomagala ministerstvu pri sklepanji trgovsko-politične pogodbe s pru-

Listek.

Besedica o sekti starčevičijanskej.

Nigdar v svojem življenji
nijsem jel tako dobrega ričeta,
kakor sem ga jel v — reštu.
Starčevič, prorok.

Slavni možje in nekateri državniki imajo navado, da radi povedo katero in izustijo moder izrek, ki izrazuje v malo besedij veliko misel.

Poznamo jih precej tudi mi taci h izrekóv, n. pr. onega o pritiskanjí na steno, da moramo čakati, da bode uže bolje in še več enakih, a tudi prorok hrvatskih nihilistov, ali kakor bi se po domače moglo reči, hrvatskih „ništarij“, je povedal eno v tolažbo svojim vernim, ko je bil prišel pred nekaterimi leti iz županijske kvadrature po trimesečnej kontumaciji zopet na svetlo.

Ta izrek prorokóv sem gori postavil na čelu svojem u denášnjemu spisu, no, predno pišem dalje, prosim svoje spoštovane čitatelje za malo potrpljenja. (Tukaj se naj skašlja, kdor me misli slediti do konca.)

Takrat, moji dragi poslušalci, ko se je naš prorok delectiral z ričetom, ter je dobival menážo iz Hinterhoberove kuhinje, in ko je stanoval v omnibusu zagrebškega sodbenega stola, takrat, pravim, se nij ravno dobro godilo hrvatskeje nihilistiškeje sekti, ker je bila čisto brez glave, denes se jej pač dobro godi, ker ima glavo v Jaski, a jezik jej uže seže od Jaska do Sušaka, kraj magjarske Reke.

Glavo ima tedaj sekta, jezik tudi strašno dolg, kakor sem vam povedal, desne roke pač néma več, ker so jo amputirali pri Rakovci. — Skoraj sem pozabil povedati, da ima sekta prav dobre noge v Zagrebu.

Ker se nij treba bati regularne pluske od

človeka z amputirano desno roko, se tudi mi nič ne bojimo, ampak hlabro pogledjmo, kakšna je ta brzónoga sekta brez desne roke, z debelo in trdo glavo pa dolgim jezikom, ki precej smrdi po judih, in se zove „Sloboda“.

Ko je še sekta imela glavo in desno roko, ter jej še jezik nij bil zrasel na Sušaku, je šlo vse bolj tiho, samo enkrat je bilo čuti zamolkel vrisk pri Rakovci prigodom operacije, potlej je pa zopet vse potihnilo.

Desna roka, po imenu Evgen Kvaternik, je kot vice-kralj velike Hrvatske skupaj z generalnim štabom žalostno smrt storil pri Rakovci, in zavoljo tega se je bil tudi prorok preplašil malo pa ričet je jel in bil je mir nekaj časa v deželi.

Pozneje, ko se je rana bila zacelila, je začel jezik rasti sekti, in sedaj ga ima, kakor sem vam uže povedal, takega, ki se vsak teden po trikrat stegne ter políže „Kranjce“,

Naznanilo.

Mlada dekle, ki ima v nekem lepem kraju, kjer je sodnija in okrajno glavarstvo, hišo, gostilno in kavarno, pri kateri hiši je tudi nekaj grunta, se želi omožiti s pošt-nim človekom do 40 let starim, ki ima najmanj 1000 gld. denarja, in je za gostilno izurjen. Ponudbe s fotografijami naj se pošiljajo opravištvu „Slovenskega Naroda“ pod besedo: „Ljubzen“.

(60—2)

Najboljši

salónsk premog

in

(44—16)

razkrojena drva

po najnižji ceni pri

A. Debevci, rimska cesta (Gradišče) 19.

Oznanilo.

Pri farnej cerkvi v ogatel (Cerkovski vasi) se bo **naprava nove zvonikove strehe** 20. marca t. l. dopoldne ob 10. uri po dražbi oddala. Osnovni načrt, mera, prevdarek stroškov in stavbeni pogoji so v farovi v Cerkovski vasi na pregled razpoloženi. Kdor to delo želi prevzeti, je povabljen zgorej imenovani dan k dražbi priti.

Logatec, dne 21. svečana 1880.

(65—1)

Stavbeni odbor.

Telegram iz Pariza.

Naprošeni smo, da ta telegram objavimo zavolj njega posebne važnosti.

Vlada francoska

je ukazala popolnoma razrušiti in podreti tulerijsko palačo v Parizu, zato so francoske oblasti odpovedale vse prostore v tej palači nahajajoče se največje trgovine sveta.

Ker se morajo prostori v določenem kratkem času izprazniti, in bi se izgubila kavecija 400.000 frankov, ako bi se ne izpraznili do določenega obroka, zato je direkcija te trgovine, pod vodstvom gospoda Olivera v. d. S., glasovitega trgovca iz Amsterdama, v jednj glavnej skupščini ukazala, da se vse blago za majhen del prodajalskih stroškov podari, ker je nemogoče tolike zaloge blaga v tako kratkem času v Parizu razprodati; zato je bilo vse blago v enakih delih razposlano na Avstrijsko, Nemško in Angleško. Omenjamo še enkrat:

Vse blago dobi se zastonj

samo za majheno odškodovanje prodajalskih stroškov.

Vodstvo prosi, naj čestito čitatelje občinstvo to vrlo ugodno prodajalsko naznanilo popolnoma uporabi in naj se samo z jedno naročbo za poskus preveri, kako reelno, solidno in neverjetno po ceni je to blago, katero se je dobilo iz vseh krajev sveta.

V dokaz, da je vse strogo solidno, naj služi naznanilo, da vzememo brez ugovora nazaj vsak komad, ki komu nij po všeči, ter da ga zamenimo z drugim. To se javno obvezujemo.

Zaloga celega blaga za Austro-Ogersko.

5000 žepnih ur na valjar od najfinejšega francoskega double-zlata, na minuto regulirane, preje gld. 14, zdaj samo gld. 4.95. Vrlo eleganten komad. Da dobro gredo, jamči se 5 let.

2325 ur na sidro s 15 rubinov, izvrstno na sekundo repasirane, prej gld. 21, zdaj samo gld. 6.75. Od najfinejšega srebrnega niklja, gravirane, 5 letno jamstvo.

3650 remontoir ur od pravega double-zlata, navijajo se na kozici brez ključa, priznано najboljša in najcenejša ura sveta, preje gld. 21, zdaj samo gld. 4.50.

1400 pravih remontoir ur od pravega 13 lot. punciranega srebra, navijajo se na kozici brez ključa, s kazalno pripravo in pravim kolesjem od niklja, na sekundo repasirane, neverjetno, še nikdar tak v ceno: prej gld. 35, zdaj samo gld. 14.50.

4200 francoskih ur za buđenje, jako priprave tudi kot ure za p.suo mizo, vse z ropotuljo, prej gld. 12, zdaj samo gld. 4.20, vrlo važne za vsak rodbino in obrtnika.

4980 amerikalnskih dežnih plaščev od kavčuka vsake velikosti, na jednej strani elegantna vrhna suknja, na drugej plašč, ne prodre ga ni mráz ni mokrota, prej gld. 18, zdaj samo gld. 7.80. Najpraktičnejše in najcenejše oblačilo.

1800 dežnih plaščev za gospé od pravega angleškega zajamčenega nepremočljivega cheviot-sukna, najnovejše francoske noše, vsake velikosti, preje gld. 30, zdaj samo gld. 9.50.

3060 kostumov za gospé od pravega angleškega nepremočljivega sukna iz klobučevine, s krasno gospodsko suknjico, najkoristniše, najlepše, najcenejše in najpotrebniše žensko oblačilo. Noša najnovejša; prej gld. 30, zdaj samo gld. 9.50.

4000 oblačil od klobučevine za gospé, ne proure jih ni moča ni mra, elegantno ozajšana, tako gorka, da nij treba druge zimске obeke; prej gld. 20, zdaj samo gld. 11. Neverjetno v ceno.

6500 tucatov namiznega orodja od britanija srebra. Najboljše angleško in teško blago. Jedini izdelek sveta, ki ostane tudi po 30letnem rabljenju bel, kakor pravo 13lotno srebro, prej tucat gld. 12, zdaj 12 komadov skupaj samo gld. 3.2. Vse od družih tvrdk naznanjeno blago je ponarejeno.

15 000 tucatov namiznih žlilo od britanija-srebra, najtežje baze, ostanejo vedno bele. To žlilo se ne more razločiti od pravo srebrnih od 13lotnega srebra. Prej gld. 8, zdaj vseh 12 komadov samo gld. 2.50, in 12 žlilo za kavo, prej gld. 4, zdaj gld. 1.20. Priporočila se pos bno.

2000 zajemalk za juho od britanija-srebra, najboljše in najtežje delo, ostanejo zmirno bele, prej gld. 5, zdaj samo gld. 1. Zajemalke za smetano prej gld. 3, zdaj samo 50 novč.

5000 parov svečnikov za sobo od britanija srebrnega oksida, ostanejo pod jamstvom zmirno beli, elegantno gotiške oblike, prej gld. 5, zdaj jeden par samo gld. 1.15. Strašno v ceno.

6000 škatljice za sladkor s posrebljenim krovom in podstavkom, od britanija-srebra, komad samo gld. 1.0.

3570 suknjen za gospé od klobučevine, krasne, z barvenim dvojnim plisajem, vrlo praktična obleka in neprecenljiva, prej gld. 7.50, zdaj samo 2.80.

4780 zimskih ženskih rut iz čiste ovčje volne, v najnovejših britanijah bojah, rdeče, sivo, modro, rjavo, vijolčno itd. jednobarveno, komad gld. 1.25.

3000 srajo za gospode od najboljšega platnega šruuga, gladka ali facon-prsa, prej gld. 4.50, zdaj samo gld. 1.50. Prsa so gladka četiristranska.

5250 srajo za gospé z bogatim, krasnim švajcarskim vezanim podstavkom, prej gld. 6, zdaj samo gld. 1.50. Obdarovano zaradi izvrstne kvaliteti.

6000 nočnih korsetov za gospé, s krasnim čudovitim vezanjem po vsej dolžini, prej gld. 7, zdaj samo gld. 1.50, od teškega barhanta tudi samo gld. 1.50. Krasen komad za vsako gospode.

3450 ženskih hlač, s plisajem in vezljanjem, ali od prima-čiffona ali teškega barhanta, prej gld. 4.50, zdaj samo gld. 1.50. Tudi za gospode.

10.000 tuo. fran. batistnih žepnih rut z barvenim robovi, kojih barva se v pranju ne izgubi, vse obrobjeno, tucat samo gld. 1.

6000 tucatov svilenih žepnih rut, od najtežje yonske svile, vsak komad dr ge barve, prej gld. 12, zdaj tucat samo gld. 3.95. Rabi se jih lahko tudi kot rute za okolo vratu.

6000 pravih angleških potnih plédov iz Londona, najtežje in najboljše delo, res neobhodno potrebno za hišo, družino in potovanje in oblačilo, komad samo gld. 5, prej pet rat več.

5450 namiznih garnitur, sestoeča jedna iz 12 damast. servijetov in jednega velikega miznega pregrinjala, vse s cveticami prepreženo, prej gld. 7, zdaj vse skupaj samo gld. 2.85, res potrebno vsakej hiši.

2450 tucatov amerikalnskih svilenih nogovic, prijetna noša, tudi mej zimskimi nogavicami, sesajo pot, prej gld. 8, zdaj vseh 12 parov skupaj samo gld. 2.90, neobhodno za vsacega potrebno.

1400 tucatov amerikalnskih svilenih nogovic, najzdravejša noša, ker hladi nogo in vsesa na prijeten način pot, prej 12 parov gld. 12, zdaj 3 pari samo gld. 1.30. Tega še nij bilo.

2385 kožuhastih pletenih jopio za gospode in gospé, jedino sredstvo zoper prehlajenje; kdor ljubi svoje zdravje, naj si vsak naroči to čudovito srajco. Jeden komad gld. 1.25.

8000 pip od najfineje umetne morske pene, s krasnim okovom od pravega kitajskega srebra, komad samo gld. 1.35, prepotrebno za vsakega, kdor kadi. Prekupei 10% popustka.

2000 briljantnih prstanov. Ponarejeno mamljivo delo, neverjetno krasnega ognja, v double-zlatu, prej gld. 10, zdaj samo gld. 2, vse v finem baržunastem etui-ji.

2000 parov briljantnih uhanov. Ponar. v pravem 13lotnem srebru z dvema kame-noma, katerih ne more nobeden dragotinar sveta od pravih razločiti, prej gld. 12, zdaj jeden par v finem baržunastem etui-ji samo gld. 2.50.

1600 briljantnih medaljonov, ponarejeno od double-zlata, posejani z najlepšimi ponarejenimi briljanti, od pravega zlata se ne more razločiti, prej gl. 9, zdaj samo gl. 2.50. Krasen komad.

1200 briljantnih naročnikov, tako kakor pravi, nobeden dragotinar sveta jih ne more od pravih razločiti, posejani s ponarejenimi briljanti, prej gld. 16, zdaj samo gld. 3. Čudo bijouterijsko.

1750 briljantnih brošev, ponar. v najfinejšem srebrnem ponar. obroku, z več nego 20 ponar. kamenov, prej gld. 12, zdaj samo gld. 2.0.

Naslov: Haupt-Spedition internationaler Waaren.

A. Fraiss,

(595—4)

Rothenthurmstrasse 9, gegenüber dem erzbischöflichen Palais, WIEN.

— (Slovansko podporno društvo v Trstu) začne svoje društveno leto za vplačevanje od družbenine. V ta namen se vabijo vsi udje v nedeljo 29. t. m. ob 4. uri popoldne v društveno dvorano via coroneo pri Zlatem orlu, ker se bode v spomin začetka društva vršila zabava. Sodeloval bode tržaski pevski zbor pod vodstvom g. S. Barteljna. V društveni dvorani podpornega društva v Trstu se bode podučevalo odslej za naprej v petji vsak vtorek in četrtek zvečer. Vsak domač pevec je povabljen kakor prijatelji petja, da se vdeleži petja, ker se bode tako vstanovil društveni pevski zbor, ki bode s časoma imel svojo sokolovo opravo. Naj se pevci kolikor mogoče zjedini v ta namen in pristopijo k zboru.

— (Surovost.) Od Save se nam piše: Fantje iz Spodnjih Pirnič so v nedeljo dne 15. svečana t. l. ob 7 $\frac{1}{2}$ uri na večer napadli ter pretepli in ne malo poškodovali slugo c. kr. okrajnega glavarstva v Ljubljani P., ki se je vračal od službenega opravila iz Medvod proti Tacnu. Imenovani je oženjen, oče štirih otrok, mirnega značaja, ter obče pod imenom „rihtni hlapec“ znana oseba, ki gotovo nij nikdar še katerega onih fantov razžalil, da bi se potem vsled tega na njim maščevali. Na poti proti Tacnu zastavijo fantje P. pot, ter ga niti na njegovo prošnjo, da se mu mudi, dalje ne pusté; hipoma zamahne jeden izmed njih z odprtim nožem večkrat po P. glavi, tako, da mu klobuk z glave zbije in se mu kri pocedi. P. zdaj, pustivši klobuk svoj, gologlav zbeži, ter se po stranskem poti priplazi do bližnje gostilne. Tu vidi skozi okno, da uže trije izmed njegovih napadalcev — poznal je vse fante po imenu — pri mizi sedé; stopi tedaj notri, zakliče vina, ter prijazno poprosi fante, da naj bodo pametni, ter naj mu klobuk nazaj dadé. Fantje ničesa vedeti nebečejo, ter ga naposled poprimejo in pretepati začno, in le navzočnim dvem starim možem in pa oštirju ima se P. zahvaliti, da ga niso še bolj zdelali. Ves pobit in krvav dospel je P. ob 2. popolnoci v Ljubljano. Kakor čujemo, je P. baje precej drugo jutro od zdravnika se preiskati pustil, ter vse slavnem c. kr. glavarstvu v Ljubljani naznanil. Primerna kazen bode krivcem, ki našemu kraju le sramoto delajo, dobro godila.

— (Mačka ga je rešila.) Iz Žiganje vasi, sodnijskega okraja tržiškega na Gorenjskem, se poroča, da je šel tamošnji voznik Andrej Uranič v sosednjo vas k prijatelju po mačko, katero mu jo je ta obljubil. Uranič dobi mačka, spravi ga v žakelj, ter odrine

„Udri, udri in der stadt,
Slavosrbom štrik za vrat!“

Preje, nego li boste vi ovijali „Slavosrbom“ štrik za vrat, preje, pravim, ga boste dobili sami okolo svojega vratu, ali barem boste se do sitega najeli ričeta iz Hinterhoberove kuhinje, in videli boste, da nij tako dober in okusen, kakor prorok pravi da je, ker „prorok“ vaš je cinikar prve vrste, a vi ste sirote neuke, za blagor domovine vnete, katere prorok in njegova svojat, ki noma duše, le zlorabi za svoje namene.

Če se Mažuraničevej vladi sme kaj očitati, je to, ka je taista le predolgo dremala in nij opazila črva, kateri spodjeda najlepše korenine na narodnem drevesu hrvatskem!

To so besede mojega denšnjega članka, katere končaje, ne vem reči, nego:

Sunt pueri pueri, pueri puerili tractant.

—v.

proti domu. Mej potom pa se je ogrel s kozarcem vina, ki je pa vsakako moral biti precej velik, ker se ga je potem na potu lotil spanec, ter se je zavalil v sneg, kjer bi bil gotovo zmrznil. A mački je postalo dolgčas, jela je na vse kripnje kričati in je res toliko časa kričala v žaklji, da je privabila ljudi v hosto, ki so potem našli na pol zmrznenega Uraneča v snegu. Nesli so ga v vas in v sobo, kjer je mož kmalu zopet okreval. Pravi se, da ima Uranič mačko zdaj še rajši nego jo je imel preje, ko jo je v žaklji domov nesel.

Hranilnica Kranjska.

V velikej dvorani realke se je vršil 23. t. m. 59. občni zbor hranilničnega društva, pri katerem je predsednik gospod Aleksander Dreo objavil rezultate računskega sklepa za leto 1879, ki se smejo prav ugodni imenovati.

Splošno premoženje, ki ga hranilnica oskrbuje, pomnožilo se je za jeden milijon 74.777 gold. 48 kr., ter znaša koncem leta 1879: goldinarjev štirinajst milijonov 817.292 gl. 13 kr.; posamezno:

vknjižena dolžna pisma s pupilarno gotovostjo	8,293.132 gld. 43 kr.
posojila na državna dolžna pisma, zlato in srebro	191.303 „ 77 „
posojila zastavljavnic	104.000 „ — „
posojila na menjice	350.600 „ — „
vrednost državnih, deželnih in bankinih dolžnih pisem s pupilarno gotovostjo	4,723.382 „ 94 „
posojila kreditnemu društvu	171.721 „ 72 „
kavcije uradnikov	15.770 „ — „
fond za penzije	80.000 „ — „
vrednost lastnih hiš in zemljiškega posestva	524.674 „ 57 „
računsko imetje v vadijih i. t. d.	3.938 „ 1 „
inventar	2.000 „ — „
gotovina v blagajnici	356.768 „ 69 „

Zastavljavnica, zavod ustanovljen po hranilnici v korist revnejšemu ljudstvu in da se to varuje proti oderuštvi, ima tudi letos izgube 2157 gld. 87 kr., katero plača hranilnica iz rezervnega zaklada.

Kreditno društvo izpolnjevalo je svoj namen, ter podpiralo kupčijo in obrtništvo s kapitalom posojenim za male obresti; udeležba je bila živahna.

V očigled mnogim okolščinam in razmeram sedanjega časa sprejela se je v račun vrednost državnih in bankinih dolžnih pisem, ki so hranilnična lastnina, **mnogo pod kursom**, ki je bil koncem lanskega leta, ker so kurzi nestanovitni in tudi hranilnice volja nij, skazovati se z velikanskimi letnimi dohodki in visokim rezervnim zakladom. Kljub temu se je rezervni zaklad zvišal, ter znaša sedaj jeden milijon 217.592 gld. 84 kr.

Hranilnično društvo je dovolilo, da se iz tega zaklada tudi letos izplača v občno koristne in dobrodejne namene 9620 gl. sledeče: Tukajšnjemu ubožnemu zavodu . . . 2500 gld. Za obleko, podarjeno otrokom v čitalnici ob božiči . . . 200 „ Za božičnico v tukajšnjem zavodu za otroke . . . 200 „ Za podporo potrebnim učencem: na gimnaziji v Ljubljani . . . 200 „ na gimnaziji v Kočevji . . . 100 „ na gimnaziji v Novem mestu . . . 100 „

na realki v Ljubljani	200 gld.
na učiteljskem izobraževališči	100 „
v 1. mestnej ljudski šoli	150 „
v 2. mestnej ljudski šoli	250 „
Za učna sredstva na kranjskih ljudskih šolah:	
a) Narodnej šoli	150 „
b) „Schulpfenig-u“	150 „
Za šolske stvari ubogim deklicam:	
v tukajšnji Uršulinskej šoli	200 „
v Uršul. šoli v Škofjej Loki	150 „
Evangeljskej šoli	200 „
Podpora učencem na ljudski šoli v Novem mestu	100 „
Podpora učencem na tukajšnji podkovaški šoli	100 „
Podpora učenkam tukajšnje dekliške šole	100 „
Podpora učencem v šoli na mahu	50 „
Podpora učiteljskim kandidatijam in učenkam na vadnici	100 „
Dekliškej šoli v Kočevji	50 „
Višjim razredom meščanske šole v Krškem	100 „
Glasbenej šoli filharmoničnega društva	200 „
„Glasbenej Matici“	50 „
Za vzdrževanje tukajšnjega otroškega zavoda	200 „
Tukajšnjemu podpornemu društvu za bolne	100 „
V blagajno tukajšnje požarne straže	500 „
Za vzdrževanje tukajšnje Elizabetne bolnice za otroke	220 „
Podpora potrebnim bolnikom, ki so odpuščeni iz tukajšnje deželne bolnice	200 „
Za kosilo ubogim vseučiliščnikom s Kranjskega v Gradci	100 „
Za delavsko bolnišnico invalidno blagajno	100 „
Podpora tukajšnjemu gledališču za leto 1879/80	450 „
Delavskemu izobraževalnemu društvu	50 „
Tukajšnjemu katol. rokodelskemu društvu	50 „
Društvu sv. Vincencija za podporo tukajšnje hiralnice	200 „
Podpora tuk. asilu za dečke	200 „
Vincencij-konferenci pri sv. Jakopu	100 „
Društvu kranjskih zdravnikov za Löschnerjevo ustanovo za vdove in sirote zdravnikov	200 „
Za nadaljevanje izkopavanja poganskih gomil v najdenih pokopališčih na Kranjskem	200 „
Sirotinskej hiši za deklice	100 „
Stradajočim na Dolenjskem in Notranjskem	1000 „
Skupaj	9620 gld.

Razne vesti.

* (Blazna mati.) V Plznu je živel gospodar Simon Rak prijateljski se svojo soprogo in brez skrbi. V soboto pa je njegova soproga, ko njega nij bilo doma, umorila svoja dva najmlajša otroka, 4letnega Vencija in 2 $\frac{1}{2}$ leta starega Tončka. Mati jima je vratove prerezala. Uboščeka so ljudje našli popolnem napravljena, ležala pa sta na obrazih. Poleg njiju je ležala britva, s katero jima je mati vratova prerezala. Hitro so poklicali očeta, ki pa se je v sobo stopivši nezavestno na tla zgrudil, tako se je bil revež prestrašil. Pozneje so šli iskat mater, in našli so jo pod streho — obešeno. Najstara deklica Rakova je potem pripovedovala, da je mati hotela tudi

sko Nemčijo. Desna stranka je izvolila slovenskega državnega poslanca dr. Poklukarja in barona Hippolitija.

V budgetnej debati **peštanskega** sabora je nadalje Szell neusmiljeno bičal zdaj ogersko vladu in s številkami dokazal nezogibni denarstveni propad Ogerske. Nad polovico vseh državnih dohodkov se mora obratovati za plačevanje obrestij državnega dolga. Od 175 milijonov goldinarjev dohodka, porablja Ogerska za vse svoje notranje stvari samo 18 milijonov, dejal je Szell. Njegov govor je bil posebno obrnen zoper ministra Tiszo, da bi odstopil od vlade.

Iz **Sarajeva** se piše, da so pri Plevljah streljali na avstrijsko patroljo, vendar ranili niso nobenega. Štiri napastnike so ujeli in proti njim se je pričela preiskava.

Vnanje države.

„P. C.“ poroča iz **Cetinja**, da hoče Črna gora, ker je evropska diplomacija tako malomarna v črnogorsko-turškem mejnem vprašanju, katerega nehče mirnim potom rešiti, sama reševati to vprašanje, a pri tem da bode izpustila iz vida vse ozire, na katere je zdaj zmirom mislila. A vojna, ki se bodo potem na spomlad pričela, bode se tako raztegnila in na tako stran, da bode tudi evropski mir v velikej opasnosti. — Črna gora je namreč svoje vojake proč pozvala od Guzinja, tam gospodujejo zdaj Albanci, Muktar paša pa skrbi za to, da jim ničesa ne manjka.

Iz **Soluna** se poroča 22. t. m.: Blizu Soluna je naseljen kot najemnik bivši angleški polkovnik Syngé; temu je izročil nedavno angleški poslanik v Carigradu, Layard, podporo, da jo razdeli mej begunce, a roparji so ga prijeli, ter zahtevajo zdaj zanj odkupščino. Angleški konzul v Solunu in turške oblasti so vse storile, da bi Syngéja rešile, morsko obal pa stražita dva angleška parnika v solunskem zalivu. Tudi turška vlada je ukazala guvernerju v Solunu, da z angleškim konzulom združeno postopa v tej stvari.

Francoski senat je izvolil senatorjem za celo življenje urednika časopisa „Journal des Débats“. Potem pa je pričel posvetovanje o glasovitem Ferryjevem členu VII. naučnega zakona.

Vladi francoske je poslala ruska vlada vsa pisma, ki dokazujejo zločinstvo v Parizu prijetega Hartmanna, da je on vodil moskovski napad na ruskega carja. Zdaj bode francoska vlada zločinca Rusiji izročila.

Dopisi.

Iz Šent-Vlde nad Ljubljano 24. febr. [Izv. dop.] Naj mi bode dovoljeno ob kratkem omeniti veselice, katero je napravila naša čitalnica pustno nedeljo. Občinstva se je kakor navadno o veselicah prav obilno zbralo. Zanimalo se je s tombolo, katerej je sledilo petje

naših domačih pevcev. Peli so nekaj pesnic v občno zadovoljnost, sicer pa ta večer nij bil petju namenjen, ampak le bolj veselo igri „Nemški ne znajo“. Tu pa moramo reči, da naši diletantje niso najzadnji, ampak gotovo mej prvimi. Nijso pri poslušalci vzbujali samo smeha, tudi vso pazljivost občinstva so nasé potegnili. Le en glas je bil; tako dobro igrane igre še nijsmo pri nas videli. Hvala tedaj našim domačim fantom in dekletam, ki so nam letošnji predpust dve igri brez vsake pomoči od drugod napravili, naj še za naprej ostanejo zvesti naši čitalnici in nam prihodnji zimski čas zopet priredijo par prijetnih večerov v čitalnici s petjem in igrami, katere gotovo občinstvo še veliko bolj zanimajo, kakor pa le samo petje brez iger. Veliko je čitalnic po mestih, ki pa še po jedne vesele igre nijso spravili letošnji predpust na oder. Naša čitalnica je pa v priprostej vasi — a je napravila dve. Naj bode tedaj to drugim mrzla kom po mestih v spodbudo, da ne rečem v izgled.

Iz Loškega potoka 21. febr. [Izv. dop.] Mi nijsmo ravno čistilakomni, pa kadar gre za našo čast, dolžni smo se za njo pognati, a ne mirno gledati kako se drugi z našimi deli po svetu bahajo. V vašem velečenjenem listu štev. 40 je dopis iz Sodražice, da so za pust nekaj dobili, kar je ves trg kvišku spravilo, namreč medvedko čez 70 kg. težko. Stvar je pa ta: Grajski logar g. J. Avstelj je medveda zasledil v našem revirju in takoj naznanil g. J. Šegi v Sodražico, naj pride s svojimi lovci 7. t. m. da se z našimi združijo in toliko bolj gotovo svoj namen dosežemo. Res pride on s svojimi, in naši pod vodstvom neutrudljivega lovca g. Adolfa Lunačka, kjer se ravno na meji združimo. Kmalu potem se prikaže kosmata gozdna pošast v našem lovu in gre čez mejo v sodražko. Naša hrabra lovca Janez Mikolič iz Travnika in logar J. Avstelj streljala sta po njej in tudi do smrti ubila mlado medvedko čez 70 kg. težko. Čast v tem obziru tem, kateri so tukaj z imenom navedeni, kar naši sosede Sodražani storiti nijso mogli. Upamo tudi, da bodeta omenjena lovca ki že dolgo časa medveda zasledujeta, postavno plačo dobila.

Iz Trsta 22. febr. [Izv. dop.] Včeraj se je vršila volitev v IV. razredu. Voljen je bil en poslanec v mestni in deželni zbor. Lahonska stranka se svojim društvom „Progresso“ je zmagala. Vendar od poldruega tisoča volilcev udeležilo se jih je komaj 3 četrtine in

izvoljen je bil dr. Raichich Tankredi s 393 glasovi. Politično društvo „Edinost“ bi morda zmagalo, ako bi se bilo prej na bojišče spustilo. Ono je pa le svojim volilcem odsvetovalo, kakor sem izvedel iz gotovega vira, da naj se Slovenci ne udeležijo volitve, da se bo s tem pokazalo, kako malo glasov je progresova stranka vkup zbobnala z vso svojo močjo. (To je najslabša taktika, slabša nego voliti iti in pasti. Ur.)

Oklopnica „Tasano“ je prijadrala v tržaško luko, čuje se, da bode prišlo še več naših vojnih ladij v tržaški zaliv, morda je to znamenje časa?

„Slovansko podporno društvo“ namerava, kakor mi je en odbornik pravil, prvo soboto po velikej noči zopet napraviti v gledišči eno predstavo in koncert. Saj pa uže tudi vse povprašuje: kedaj bo zopet kaj slovenskega v teatru? V Trstu se da mnogo napraviti, le delati je treba, pa gre vse z občudovanjem.

Včeraj je imelo polit. društvo „Edinost“ svoj občni zbor v dvorani tržaške čitalnice. Udeležba je bila še precejšnja akoravno je bilo slabo vreme.

Urednik „Edinosti“ g. Dolinar ima stati 2. marca pred tukajšnjo porotno sodnijo, toži ga Jurij Bonin, znani učitelj v Rojanu.

Domače stvari.

— (Iz Idrije) se v „Laib. Tagbl.“ piše, da je tam prišlo uže do upora delavcev in da je sodnija tri zaprla, ki bodo tudi iz službe odpuščeni. To se spet naklada bivšemu županu v črevlje. Mi pa smo prepričani, da je krivda drugje, da je tudi ministrov odgovor na interpelacijo, poročan od gg. Onderke in Lipolda — recimo malo — g. ministru preiskavanja vreden. Naj se vendar od strani vlade pošlje politično in birokratno nepristranska komisija na preiskavanje! Potlej pride čista pravda na dan.

— (Iz Celja) se nam piše: Ces. kr. namestnik baron Kübeck je prišel denes v Celje, ter šel v tukajšnjo gimnazijo, da jo inspiciira. Je morda to znamenje naših novejših priboj — ali se bode ravnatelj kaj reklo, da nij zatirati „windische lausbuben“ ali kali, ne vemo.

— (Preiskavanje po hiši.) „Triest. Ztg.“ poroča iz Ljubljane, da je tukajšnja policija na višji ukaz preiskala prostore „Delavskega izobraževalnega društva“, je-li morebiti v kakej zvezi s socialisti.

„Pemce“ in pa „Slavosrbe“. — Vol ima oster jezik, se veli, ali na volovskem jeziku nij še nič ostrine napram ostrini na jeziku, kateri je zrastel ništarijske sekti na Sušaku in kateri čisto brez pameti lomače po svetu okolo, ter obilne v enem mahu Avstrijo, Strossmajerja, Mažuranića, Mrazovića, kranjske profesorje in Slavosrbe.

Prej je tudi Rusija imela mnogo prestat in pretrpeti, sedaj se pa jezik ne dotiče več Rusije, ker je glava rekla, da bi i Rusija utegnila stopiti s časom pod veliko-hrvatskega kralja „in spe“.

Hrvatska narodna vlada se nij dosti zmečila za početje starega „puera“ v Jaski ter njegovih učencev, ampak zadnji čas se je vendar ganila, ker so jej mladi „pueri“ le preveč fige kazali pod nos.

Posledek tega je bil, da so trinajst mladih revolucionarcev starčevićijanskih spokali iz šole. Veliko krika in vika v taboru starčevićijanskem!

Pa še nij konec; na svršetku prvega kursa je dobilo na zagrebške velike gimnaziji 236 dijakov „kljuko“.

Vsled te velike nesreče za sekto (bil je to moralen Rakovac) je glava še ob ono malo pameti prišla, kar je je bojda imela preje, in sedaj so vsemu temu krivi „kranjski“ profesorji na gimnaziji, in nič drugi, nego ti fer damani in prokleti Kranjci z ravnateljem vred, kateri je pravi landsman Premrlor.

Jaz podpisani, ki se pa ne bom podpisal materijalno, ampak samo moralno napram uredniku „Slovenskega Naroda“, mislim tako-le:

Ko bi se bili dečki količkaj naučili od svojih pravih učiteljev, se ne bi bilo zgodilo, kar se je, ali učili so se in naučili dosti rečij od svojega psevdoučitelja in proroka, a od svojih učiteljev se nijso naučili čisto nič, in „hinc illae lacrimae!“

Vsak Starčevićjanec je gospod eo ipso,

če je rojen Hrvat, kdor nij Hrvat pravi veliko-hrvatski, je „Slavosrb“ in njemu — „štrik za vrat!“

Uboge reve mladeniške, kaj boste vi rušili avstrijsko cesarstvo in stvarili veliko-hrvatsko kraljevino od Tirola do Bolgarije! Učite se rajši za življenje kaj poštenega in sklanjajte doma pri toplej peči „mensa mensae“, a pustite pri miru Strossmajerja, Kranjce in Slavosrbe, kateri vsi vam želijo le dobro, pa celo Avstrijo lahko pustite pri miru, ker vi, uboge nule, jej ne boste nič škodili s svojim jezikom, a družega orožja nimate, ker ste ga vrgli od sebe uže pri Rakovci!

„Ideja, katero pridiguje prorok, je vzvišena!“ govori zapeljivci neukej mladeži, in mladež hrvatska res misli, da bode iztrebila kedaj iz zemlje Avstrijo, Slovence in Srbe, če popeva po noči pijana po zagrebških ulicah starčevićijansko himno s polbalinskim dovtipom refrain: